

РОЗДІЛ 1

ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ В ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ ТА ГОСТИННОСТІ

Н. П. Бакунова, М. Ю. Троян
Сумський державний педагогічний університет
імені А. С. Макаренка

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СТИМУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ ЗА ДОПОМОГОЮ ГРАНТОВИХ ПРОГРАМ

В роботі проведено аналіз теоретичних основ потенційних можливостей розвитку туристичного бізнесу в Україні за допомогою грантів. Визначено поняття гранту на розвиток туристичного бізнесу, основні цілі та шляхи отримання грантової допомоги новими та існуючим туристичним бізнесами в Україні, проаналізовано головні умови успішності проекту при оформленні грантової заявки.

Ключові слова: грант, грантова програма, туристичний бізнес.

The paper analyzes the theoretical foundations of potential opportunities for the development of tourism business in Ukraine with the help of grants. The concept of a grant for the development of tourism business, the main goals and ways of obtaining grant assistance for new and existing tourism businesses in Ukraine, were defined, the main conditions for the success of the project during the preparation of the grant application were analyzed.

Keywords: grant, grant program, tourist business.

Постановка проблеми. Україна має значний туристичний потенціал завдяки своїй різноманітній природній красі, багатій історії, культурному спадку, а також різноманітним туристичним можливостям. Серед аспектів туристичного потенціалу можна виділити величезний культурний та історичний потенціал, який включає архітектурні пам'ятки, старовинні міста, замки, музеї, церкви та інші історичні об'єкти. Наприклад, Львів, Київ, Одеса, Чернівці та інші міста приваблюють туристів своєю архітектурою та культурними подіями. Від Карпатських гір та Кримських пагорбів до Чорноморського узбережжя та Дніпровських дельт, Україна має різноманітні природні ландшафти, які пропонують відпочинок для природолюбів, екстремальний туризм, риболовлю, катання на лижах та багато іншого. Україні також відома своїми культурними заходами та фестивалями, такими як фестиваль «Віче» у Києві, Фестиваль балету у Львові, Одеський міжнародний кінофестиваль, Івано-Франківський фестиваль фольклору «Тисові зірки» та інші. Етнічний туризм для багатьох етнічних груп, кожна з яких має свою

унікальну культуру, традиції та обряди. Етнографічні музеї, села, ярмарки та фольклорні заходи приваблюють туристів, які цікавляться традиціями та культурою. Різноманітні національні парки, заповідники та природні заповідники пропонують можливості для екологічного туризму, спостереження за дикою природою, велосипедних турирів, пішохідних маршрутів та інших активностей на свіжому повітрі.

Ці аспекти разом з іншими факторами створюють унікальний туристичний продукт України, який може привертати туристів з усього світу. Для розвитку туризму в Україні важливо продовжувати інвестувати в інфраструктуру, рекламу та маркетинг, підвищення якості послуг та створення комфортних умов для туристів. Драматичні воєнні події, які наразі тривають в Україні, на превеликий жаль, призводять до занепаду туристичного бізнесу. З урахуванням економічної кризи, одним із найбільш перспективних напрямків допомоги новим і існуючим туристичним бізнесам, може стати грантова допомога.

Грант на розвиток туристичного бізнесу – це фінансова підтримка, яка надається для здійснення проектів та ініціатив, спрямованих на розвиток туристичної галузі. Ці кошти можуть бути виділені як від державних, так і від приватних чи міжнародних джерел, з метою стимулювання інновацій, покращення якості туристичних послуг, розвитку туристичної інфраструктури та збільшення конкурентоспроможності туристичного сектору.

Мета роботи полягає у дослідженні теоретичних основ стимулювання розвитку туристичного бізнесу в Україні за допомогою грантових програм.

Виклад основного матеріалу. Гранти на розвиток туристичного бізнесу можуть використовуватися для різноманітних цілей, таких як:

1. Створення нових туристичних продуктів: фінансування розробки та впровадження нових туристичних продуктів, які привертали б туристів до конкретного регіону чи об'єкта.
2. Покращення туристичної інфраструктури: гранти можуть бути використані для реконструкції чи розширення готелів, ресторанів, музеїв, екскурсійних маршрутів та інших об'єктів, що використовуються туристами.
3. Маркетинг та реклама: фінансування проведення маркетингових та рекламних кампаній для просування туристичних послуг та привертання уваги до певного регіону чи об'єкта.
4. Навчання та розвиток персоналу: фінансування програм навчання та розвитку навичок персоналу у сфері обслуговування, а також підтримка проектів, спрямованих на підвищення кваліфікації туристичних працівників.

5. Стимулювання інновацій: виділені для стимулювання інноваційних підходів у туристичному бізнесі, розробки нових технологій, послуг або методів обслуговування.

Отримання гранту на розвиток туристичного бізнесу в Україні може бути здійснене через різноманітні джерела та програми. Серед них можна виділити:

1. Державні програми підтримки: Уряд України може мати програми підтримки туристичного сектору, які включають надання грантів для розвитку туристичних підприємств та ініціатив. Ці програми можуть бути анонсовані через міністерства, відомства туризму або регіональні управління [1].
2. Міжнародні грантові організації: Різні міжнародні грантові організації, такі як Європейський Союз, Організація Об'єднаних Націй та різноманітні фонди розвитку, можуть надавати фінансову підтримку туристичним проектам в Україні.
3. Приватні організації та фонди: Приватні організації, корпорації та фонди також можуть надавати гранти для розвитку туристичного бізнесу. Це можуть бути програми корпоративної соціальної відповідальності або ініціативи фондів розвитку.
4. Конкурси та програми з підтримки підприємництва: Україна може мати різноманітні конкурси та програми з підтримки підприємництва, які охоплюють туристичний сектор. Участь у таких програмах може дозволити отримати фінансову підтримку для розвитку туристичного бізнесу.
5. Ініціативи регіональних та місцевих органів: Різні регіональні та місцеві органи влади також можуть мати ініціативи з підтримки розвитку туризму в своїх регіонах, включаючи надання грантів для місцевих туристичних підприємств.

Для отримання гранту на розвиток туристичного бізнесу в Україні важливо детально вивчити різні програми та вимоги до подання заявок, а також складати документацію та пропозиції, які відповідають критеріям відбору. Також важливо мати чіткий та обґрунтований бізнес-план проекту, який демонструє його потенціал для розвитку туристичного сектору в Україні [2].

Оформлення грантової заявки є критичним етапом для успіху проекту. Ось декілька головних умов, які можуть збільшити ймовірність успіху проекту при оформленні грантової заявки [3]:

1. Відповідність критеріям програми грантів: важливо детально вивчити всі вимоги та критерії програми грантів, щоб переконатися, що ваш проект відповідає їм. Не допускайте до виявлення плутанину або пропущених деталей.
2. Чіткий та реалістичний бізнес-план: повинен бути чітким, логічним та реалістичним. Він має включати опис цілей та завдань проекту, стратегію виконання, план бюджету, визначення очікуваних результатів та механізми моніторингу та оцінки успішності.

3. Сильний аргумент для соціального впливу: багато грантових програм, особливо ті, які фінансуються міжнародними організаціями або фондами, вимагають від проектів демонстрації соціального впливу. Важливо включити аргументи, як ваш проект вплине на соціальні проблеми, покращить життя місцевих громад та/або сприятиме сталому розвитку.
4. Партнерство та підтримка зацікавлених сторін: якщо це можливо, продемонструйте, що ваш проект має підтримку від зацікавлених сторін, таких як місцеві органи влади, громадські організації, бізнес-спільнота та інші зацікавлені сторони. Це може збільшити довіру та впевненість в тому, що ваш проект буде успішним.
5. Якісне написання та презентація: грантова заявка повинна бути якісно написана та оформлена. Використовуйте зрозумілу та лаконічну мову, уникаючи використання фахової термінології, яка може бути незрозумілою для оцінювачів. Також важливо уважно відформатувати та представити заявку, використовуючи заголовки, списки, графіки та інші елементи для зрозумілості та привабливості.

Незважаючи на те, що це не повний список, ці умови можуть значно підвищити шанси успіху вашого проекту при поданні грантової заявки.

Висновки. Отже, гранти на розвиток туристичного бізнесу є важливим інструментом для підтримки та стимулювання розвитку туристичної галузі, сприяючи збільшенню його ефективності, конкурентоспроможності та сталості. В роботі проведено аналіз потенційних можливостей розвитку туристичного бізнесу в Україні за допомогою грантів. Визначено поняття гранту на розвиток туристичного бізнесу, основні цілі та шляхи отримання грантової допомоги новими та існуючим туристичним бізнесами в Україні, проаналізовано головні умови успішності проекту при оформленні грантової заявки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Грант на власну справу. ДІЯ – державні послуги онлайн. URL: <https://dii.gov.ua/services/grant-na-vlasnu-spravu> (дата звернення: 11.03.2024).
2. Грицик Т., Терещенко Д. До \$70 000 на розвиток. 25 грантів для бізнесу в 2024 році. Forbes. 15 березня 2024. URL: <https://forbes.ua/business/granti-dlya-rozvitku-biznesu-pidbirka-aktualnikh-program-v-2024-rotsi-15032024-19873> (дата звернення: 25.03.2024).
3. Gernego, Iuliia. The Criteria for the Success of a Grant Application in the Context of Increasing the Role of Socially Oriented Business. *Business Inform.* 2019. № 7. P. 260-266. 10.32983/2222-4459-2019-7-260-266